

KØR SELV I USA

TIPS OG TRICKS

PRAKTISKE OPLYSNINGER BASERET PÅ EGNE ERFARINGER TIL FOLK MED KØR-SELV-TANKER

MÅL OG VÆGT

- US mile = 1,60934 km
- US fod (foot) = 0,3048 meter
- US tomme (inch) = 2,54 cm
- US gallon = 3,78541 liter
- US ounce (oz) = 29,5735 gram
- US pint = 0,473176 liter
- Grader Fahrenheit (F^o) = $(F^o - 32) / 1,8 C^o$ (f.eks. $100 F^o = (100-32) / 1,8 = 37,8 C^o$)

ELEKTRICITET

I USA er der 130 volt i ledningerne. I Europa er det 240 volt, men det giver ikke problemer at bruge eller oplade sine elektroniske apparater og gadgets med 130 volt. Blot skal man have en stikconverter / adapter, der sættes mellem stikket på apparatet og strømudtaget på væggen. Kan bl.a. købes på nettet.

Hvis man køber elektriske apparater med hjem, skal man sikre sig, at de kan køre på eller indstilles til 240 volt. Hvis det ikke fremgår af ladere, at de tåler 240 volt, bør man købe en ny lader inden brug, når man kommer hjem. Man kan også købe convertere / adaptore til USA-stik og dansk strømudtag.

INTERNET og TELEFONI

Det frarådes kraftigt at benytte sit danske data- og telefonabonnement på mobilen eller på tablet'en. Slå roaming fra inden udrejse - det kan blive voldsomt dyrt at glemme det. Skal man ringe mellem USA og Danmark, kan man benytte Viber eller Skype – måske man kan klare det med sms'er eller e-mails.

Det er en rigtig god idé, at have en smartphone og / eller evt en tablet eller pc med sig og anskaffe et abonnement med data og telefoni. Gå ind i en AT&T Store, der findes i alle større byer. Det koster \$ 67 for 30 dage med fri tale, fri sms og 2 GB data og kan forlænges i AT&T-butikkerne for småpenge. Personalet skifter sim-kortet for dig, hvis du beder om det. Kortet gælder hele USA, dog skal man være opmærksom på, at der i store øde områder og nationalparker ikke er dækning. Det er alt for dyrt at købe forudbetalt sim-kort på nettet inden afrejse. Husk at gemme dit "gamle" sim-kort. OBS!: Man kan IKKE benytte en dataenhed med et forudbetalt sim-kort som hotspot for andre enheder.

VAND

Vandet i hanerne er klorberiget. Man bliver ikke syg af at drikke det, men det smager afskyeligt. Sørg for at have flasker med vand med i bilen. Købes i supermarkeder og på tankstationer.

OVERNATNING

Man kan selvfølgelig købe sine overnatninger på forhånd. Men man kan også med fordel købe dem på nettet en eller to dage før eller samme dag. Det er en billig måde, idet man opnår sidste-øjeblikks-rabatter på helt op til 50% af den pris, man kommer til at betale, hvis man går direkte ind fra gaden.

Benyt et af bookingselskaberne f.eks. hotels.com (angiver priser inkl. moms) eller booking.com (priser ekskl. moms). Nogle af hotelkæderne har eget bookingsystem, og det er det billigste, men husk at tage højde for tax. Med et par undtagelser lå de 35 således bookede overnatninger mellem 300 og 600 kr. for dobbeltværelse med bad, hårdtørret, tv, wi-fi og morgenmad – oftest også med køleskab, mikroovn og kaffemaskine.

Der findes campinghytter, som man kender det i Norge, Sverige, Finland og nogle steder i DK, men det er meget få campingpladser, der har campinghytter. RV'er – også kaldet mobil home – evt. telt er vejen frem, hvis man satser på camping.

PRISER

Forbrugerpriser i USA er som hovedregel oplyst uden tillæg af "sales tax", dvs. moms. Tax varierer fra stat til stat og ligger som hovedregel mellem 3% og 7%. Der er dog undtagelser.

Oplevelsen på benzin var priser på mellem 3,20 og 4,40 \$ pr. gallon. I gennemsnit 3,70 \$ eller 5,50 kr. pr. liter v/kurs 5,60. På næsten alle tankstationer er det nødvendigt at betale i butikken inden tankning, med mindre man har et amerikansk kreditkort med zip-kode.

Tøj er billigt. F.eks. kostede 3 par Levis-bukser og 2 Hilfiger-skjorter 1.100 kr. Og der kan spares 500 – 1.000 kr. på en iPad afhængig af model.

Der er nogle steder rabat til seniorer og handicappede, hvor der skal betales entré.

RESTAURANTER

Det er billigt at gå ud at spise, og man får store portioner. Priserne varierer selvfølgelig meget, men man kan som hovedregel blive mæt for 10 – 15 \$ inkl. softdrink. En del steder serveres ikke øl og vin.

"Tips", altså drikkepenge, er serveringspersonalets løn. Giver du ikke tips, arbejder tjeneren gratis. Det forventes, at man betaler omkring 15% oveni regningen. Betales med kreditkort, foregår det sådan: Regningen kommer automatisk, når du er færdig. Giv tjeneren dit kreditkort. Sammen med kortet får du en bon med kopi til dig selv, hvorpå der er plads til at påføre tips og til din underskrift. Den efterlades på bordet, og der trækkes det beløb, der er skrevet under på.

Der betales kun tips på steder, hvor man får mad og drikke serveret ved bordet.

BILKØRSEL

Sørg for at have en GPS i bilen. I

teorien kan man benytte sin telefon, hvis der er et dataabonnement tilknyttet, men i de store øde områder er der ikke datadækning og ofte heller ikke telefondækning. Oftest vil det være billigere at købe en i USA med nye kort end at leje, og den kan sælges igen ved hjemkomst på f.eks. dba.dk.

Forsikringer: I ren bagklogskab tilrådes at købe fuld forsikringsdækning med ansvar og kasko uden eller med lille selvrisko. Skader efter påkørsel af en hund, stenslag i forruden og skader på undervognen efter møde med en stor lastbilslidbane er helt aktuelle eksempler, som man ikke kan gardere sig imod. Road service – vejhjælp – er også en god idé, men er ret dyrt at tegne.

Færdselsreglerne er næsten de samme som i DK. Der er dog et par undtagelser. Ved lysreguleringer drejer man til højre for rødt lys, hvis man kan gøre det uden at genere andre; der kan dog være et skilt, der siger, at man ikke må. Det er tilladt at overhale højre om, selv om der ikke er tale om kolonnekørsel. Det er obligatorisk at blinke ved vognbaneskift.

Færdselsanvisningerne præsenteres meget anderledes. Alt er skrevet i klartekst med sort på hvide tavler. De rød-hvide, runde og trekantede symboltavler, der bruges i Europa, er en sjældenhed. Der er en del sort-gule advarselstavler i symbolform om f.eks. mange sving og kvæg på vejen. Vejnummer og gadenavn er altid placeret, så det er let at se. Derimod benytter man næsten ikke by- og stednavne som kørselsvejledning.

Hastighedsgrænser: Alle gader og veje har i princippet hver sin hastighedsgrænse, og den er angivet i klartekst på et hvidt skilt. På landeveje er den typisk 50 – 60 miles/hour, og på motorveje 60 – 75; nogle få gange er observeret 80 m/h. Amerikanerne er lige så afslappede med hastighedsregler som danskerne og kører typisk 10 – 15% for stærkt.

Bompenge: Det hedder "toll" på amerikansk. I nogle stater, f.eks. Illinois, er der mange toll-stationer, mens der i andre ingen er. Priserne varierer mellem 0,50 og 8,00 \$. Der kan altid betales med kontanter og med kreditkort. Vælg bane med "cash", "full service" eller "coins only".

Trafikkultur: Man tager meget hensyn til hinanden og giver én plads, hvis man signalerer at have brug for baneskift e.l. Det er sjældent, at man dytter ad hinanden.

NATIONALPARKER

Det koster penge at komme ind i nationalparkerne. Skal man besøge tre eller flere steder, kan det betale sig at købe et *National Parks and Federal Recreational Lands Pass* for 80 \$. Det kan benyttes over 2.000 steder og gælder for tre personer i et år. Kan ikke overdrages.

HANDICAPFORHOLD

I USA bliver firmaer og organisationer straffet, hvis ikke der er fuld adgang for rullestolsbrugere og folk med andre hjælpemidler. I DK er reglerne lempeligere på en række punkter, f.eks. gælder handicapkravene ikke i eksisterende bygninger, men kun ved nybyggeri. Man er i USA langt længere, end det er tilfældet i Europa. Det gælder også paratheden til at åbne døre og vise hensyn.

Parkering: Overalt er der mange blå P-pladser. De er store, der ses aldrig uautoriseret parkering, og det er yderst sjældent alle er optaget (kun én gang på 5 uger). Sidstnævnte er et evighedsproblem i hele Europa. Der er altid en bekvem rampe op til fortove og indgange. Er der trapper, er der altid også en rampe eller elevator eller begge dele. Man kan overalt benytte det europæiske, blå P-skilt, man har i DK.

Toiletter: Alle steder er der toiletter med handicapindretning.

Offentlige transportmidler er også indrettet mere hensigtsmæssigt med ramper, busser med sænketeknik mv.

Store turiststeder: Alt er stort i Amerika, siger man. Det gælder også mange seværdige steder. Afstanden fra P-pladsen kan være meget stor, og der kan være meget langt rundt på besøgsstedet. Sørg for på forhånd at orientere dig på nettet om det sted du vil besøge. Som regel fremgår en grundplan, der kan give indtryk af afstandene. Man kan selvfølgelig også bruge telefonen eller personalet ved indgangen. En del steder har man faciliteter som f.eks. rullestole, elkørestole, shuttlebusser ol., men kun hvis man selv beder om det. Enkelte steder opleves særbetjening og specielle adgangsveje for bevægelseshæmmede.

Lufthavne: Både europæiske og amerikanske lufthavne tilbyder rullestolstransport eller tilsvarende med hjælpere fra ankomsthale til afgangsrampe og omvendt efter landing. Bestil denne service, hvor og når billetten købes eller på nettet senest to dage før rejsen. Se muligheder og regler på www.cph.dk (tast "cph handicap" på Google).

Sikkerhedskontrollen er om muligt grundigere / ubehageligere for folk med handicap. Alle hjælpemidler bliver undersøgt, og hvis man benytter kropslige hjælpemidler som f.eks. proteser og korsetter trækkes man af og til ind i et aflukke. Her får man så lov til at tage tøjet af, så disse ting kan fremvises og kontrolleres. Den lufthavnsansatte handicaphjælper slipper ikke billigere end normale passagerer.

Kør-selv-bil: De store udlejningsbureauer tilbyder vederlagsfrit at forsyne den lejede bil med håndbetjent bremses og speeder, og den er monteret således, at bilen kan køres normalt. Anden form for særindretning volder problemer. I det aktuelle tilfælde var der kun behov for en ekstra speeder til venstre fod, men ingen ville levere den løsning, selv om der blev tilbudt fuld dækning af udgifterne. End ikke PTU havde gode råd. Efter 45 år med en venstre-speeder er det en meget speciel oplevelse at blive lukket direkte ud i trafikken i Washington DC med et håndtag med kombineret gas og bremse.

Det tilrådes at konsultere sin handicaporganisation, inden man lejer bil i udlandet. Man bør forholde sig til de betingelser og afledte juridiske aspekter, der er knyttet til den enkelte mht. at føre bil.

GOD TUR!